

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів» (далі – проект постанови), разом з додатками, поданий листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 16.01.2021 № 25/1-12/814-21.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 8 та 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) ДРС

встановила:

проектом постанови пропонується внести зміни до Технічного регламенту мийних засобів» (далі – Технічний регламент) в частині виключення з нього терміну «пральний порошок», з метою обмеження потрапляння фосфатів та інших сполук фосфору із стічних вод до природних водойм України.

За інформацією розробника, прийняття проекту постанови дозволить отримати значний природоохоронний та соціально-економічний ефект.

ДРС підтримує необхідність поліпшення екологічного стану водних ресурсів України, зокрема шляхом обмеження потрапляння забруднюючих речовин у природні водойми, разом з тим повідомляє, що проект постанови не може бути погоджений, беручи до уваги таке.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, Аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

РІШЕННЯ № 64 від 05.02.2021

У цьому випадку, наданий розробником АРВ до проекту постанови містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так у I розділі АРВ розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання; зробити аналіз цієї проблеми та оцінку її важливості, зокрема, описати масштаб проблеми та основні груп та підгруп, на які вона впливає. Для кожної групи, яку розробник виділяє в АРВ, проблема має бути справді значимою.

Однак, зацентрувавши увагу виключно на необхідності зменшення надходжень сполук фосфору із стічними водами (які скидаються до міських централізованих систем водовідведення) та забрудненості навколишнього середовища, розробником взагалі не взято до уваги будь-які інші фактори стосовно того, яким чином вимоги проекту постанови впливатимуть на державу, суб'єктів господарювання (виробників, розповсюджувачів продукції) та громадян.

У цьому розділі розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували важливість визначеної ним проблеми та підтверджували б її масштаб, насамперед, щодо обсягів шкідливих речовин (фосфатів, фосфонатів тощо), які потрапляють у водойми України, та який очікується результат після введення проекту постанови в дію; обсягів прального порошку (із підвищеним вмістом фосфорних сполук), які імпортуються на український ринок та будуть заборонені до використання; обсягів прального порошку, які виробляються вітчизняними виробниками, та склад яких необхідно буде змінити; обсягів прального порошку (безфосфатних), які відповідають європейським стандартам; можливих змін цінової політики на пральний порошок для споживачів у разі прийняття регуляторного акта тощо.

Отже, в I розділі АРВ розробником: не проаналізовано стан існуючого регулювання господарських та адміністративних відносин, щодо яких склалась проблема; не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробнику необхідно чітко встановити цілі, які мають бути безпосередньо пов'язаними із розв'язанням проблем, які визначені у I розділі АРВ.

Проте задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними та не вимірюваними, зокрема, розробником на визначено індикаторів зменшення масштабу проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення поставлених цілей» АРВ необхідно, зокрема, оцінити кожен з наведених альтернатив та вказати причини відмови від застосування тієї чи іншої альтернативи, а також переваги щодо вибраної альтернативи.

Однак розробник обмежився переважно текстовим описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування альтернатив. Водночас під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів держави та суб'єктів господарювання не наведено жодних аналітичних даних та/або розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту постанови, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу (зокрема, вартість компонентів-замінників фосфорних сполук тощо).

Крім того розробником проігноровано необхідність заповнення таблиць: «Оцінка впливу на сферу інтересів держави», «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання», «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» «Сумарні дані за альтернативами», у результаті цього неможливо об'єктивно оцінити загальний вплив дії регуляторного акта після його прийняття; обсяг витрат, який понесуть держава та суб'єкти господарювання у зв'язку з впровадженням норм цього акта.

Так під час визначення впливу на сферу інтересів держави доцільно розглянути такі фактори, наприклад: вплив на міжнародну торгівлю; кількість суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у цій сфері тощо.

Під час визначення впливу на сферу інтересів громадян доцільно розглянути такі фактори, зокрема: зміна споживчих цін; зміна споживчого вибору тощо.

Натомість в АРВ відсутня будь-яка інформація щодо можливих змін обсягів імпорту відповідних товарів та їх виробництва після запровадження проекту постанови. Таким чином неможливо встановити, як може змінитися цінова політика в державі на відповідні товари, оскільки значне підвищення ціни може спровокувати суспільне невдоволення.

Також розробником не заповнено таблицю «Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання» із поділом таких суб'єктів на групи: «Великі», «Середні», «Малі» та «Мікро», внаслідок чого неможливо встановити кількість суб'єктів господарювання, на яких розповсюджуватиметься дія регуляторного акта, а також в подальшому здійснити розрахунки витрат (згідно з Додатками до Методики), які понесуть такі суб'єкти внаслідок впровадження регуляторного акта.

З огляду на викладене, розробник не має чіткої уяви, як зміниться ситуація після впровадження запропонованого ним регулювання, оскільки будь-які аргументи, розрахунки та, навіть, припущення щодо наведеної інформації в АРВ не надані.

Натомість розробником лише зазначено, що прийняття регуляторного акта не передбачає додаткових витрат для держави, суб'єктів господарювання та громадян.

Слід зазначити, що ефективність запропонованого розробником регулювання ґрунтується виключно на його припущенні, не підтверджена жодними економічними розрахунками та обґрунтуваннями і є сумнівною.

З огляду на викладене, з наведеної в АРВ інформації неможливо зробити висновок, що запропоноване розробником регулювання забезпечить досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, що не відповідає вимогам статті 4 Закону, а саме принципу ефективності.

У розділі IV АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів, суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити державі та суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. Також розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

У розділі VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ розробником не обраховані витрати органів виконавчої влади та суб'єктів господарювання на виконання вимог регуляторного акта (згідно з Додатками до Методики), що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання.

Зазначаємо, що у разі неможливості наведення точних показників для здійснення розрахунків, такі обчислення мають здійснюватися розрахунково на прикладі одного суб'єкта.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив додаткові дані, які безпосередньо пов'язані із дією цього акта, та яких, відповідно до вимог Методики, повинно бути у кількості не менше трьох показників.

Зауважуємо, що саме за допомогою показників результативності можна визначити, чи досягає регуляторний акт мети, заради якої його було прийнято. Тому показники результативності обов'язково визначаються, виходячи з цілей конкретного регуляторного акта (у числовій та/або грошовій формі).

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта

не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Таким чином, проект регуляторного акта потребує доопрацювання з урахуванням вищевказаних зауважень.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, а саме: доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; вимог статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів» .

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР

